

IS

IS

IS

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA

Brussel, XXX

Drög

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) Nr .../2010

frá [...]

sem kveður á um sameiginlegar kröfur varðandi verklag og verklagsferla við veitingu flugleiðsöguþjónustu

(Texti sem varðar EES)

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) Nr .../...

frá [...]

sem kveður á um sameiginlegar kröfur varðandi verklag og verklagsferla við veitingu flugleiðsöguþjónustu

(Texti sem varðar EES)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA

Hefur með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) frá 20. febrúar 2008 nr. 216/2008 um almennar reglur á sviði almenningsflugs, stofnun Flugöryggisstofnunar Evrópu, og afnám tilskipunar Evrópuráðsins 91/670/EBE, reglugerðar (EB) nr. 1592/2002, og tilskipunar 2004/36/EB¹ með breytingum samkvæmt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) frá 21. október 2009 nr. 1108/2009 á sviði flugvalla, flugumferðarstjórnar og flugleiðsöguþjónustu og afnám tilskipunar 2006/23/EB², einkum gr. 8b,

með hliðsjón af reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) frá 10. mars 2004 nr. 550/2004 um veitingu flugleiðsöguþjónustu í samevrópska loftrýminu³ (reglugerð um þjónustuveitingu) með breytingum samkvæmt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) frá 21. október 2009 nr. 1070/2009 til að bæta afköst og sjálfbærni evrópska flugmálakerfisins⁴, einkum gr. 4 og 6,

Þar sem:

- (1) Í samræmi við reglugerð (EB) nr. 216/2008, þarf framkvæmdastjórnin, með aðstoð Flugöryggisstofnunar Evrópu (vísað til sem ‘Stofnunin‘ hér að neðan), að samþykkja reglur fyrir veitingu flugleiðsöguþjónustu hvarvetna innan sambandsins. Gr. 8b í reglugerð 216/2008 kveður á um að þessar útfærslureglur skuli byggja á reglugerðum samþykktum í sambandi við SES I (e. the Single European Sky I eða samevrópska loftrýmið). Þessi reglugerð byggir á reglugerð (EB) frá 20. desember 2005 nr. 2096/2005 sem kveður á um almennar kröfur fyrir veitingu flugleiðsöguþjónustu⁵.
- (2) Veiting flugleiðsöguþjónustu innan sambandsins skal vera háð vottun af hálfu aðildarríkja eða Stofnunarinnar. Veitendur flugleiðsöguþjónustu sem fullnægja almennu kröfunum skulu fá vottorð í samræmi við gr. 7 í reglugerð (EB) nr. 550/2004 og gr. 8b(2) í reglugerð (EB) nr. 216/2008.

¹ Stjórnartíðindi EB L 79, 19.3.2008, bls. 1.

² OJ L 309, 24.11.2009, bls. 51.

³ Stjórnartíðindi EB L 96, 31.03.04, bls. 10.

⁴ Stjórnartíðindi EB L 300, 14.11.09, bls. 34.

⁵ Stjórnartíðindi EB L 335, 21.12.2005, bls. 13.

- (3) Beiting almennu krafanna sem kveðið er á um samkvæmt gr. 6 í reglugerð (EB) nr. 550/2004 og gr. 8b í reglugerð (EB) nr. 216/2008 skal ekki hafa áhrif á fullveldi aðildarríkja yfir loftrými þeirra né á þarfir aðildarríkja að því er varðar löggæslu, almannaöryggi og almannavarnir eins og segir í gr. 13 í reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) frá 10. mars 2004 nr. 549/2004 sem kveður á um sköpun samevrópska loftrýmisins⁶ (rammareglugerðin) eins og henni var breytt með reglugerð (EB) nr. 1070/2009. Almennu kröfurnar ná ekki til hernaðaraðgerða og þjálfunar eins og kveðið er á um í gr. 1(2) í reglugerð (EB) nr. 549/2004 og gr. 1(2) í reglugerð (EB) nr. 216/2008.
- (4) Skilgreiningin á almennum kröfum fyrir veitingu flugleiðsöguþjónustu skal taka tilhlýðilegt tillit til réttarstöðu veitenda flugleiðsöguþjónustu í aðildarríkjunum. Þar að auki, þegar stofnun stundar starfsemi aðra en veitingu flugleiðsögu, ættu almennu kröfurnar sem kveða skal á um í samræmi við gr. 6 í reglugerð (EB) nr. 550/2004 og gr. 8b(6) í reglugerð (EB) nr. 216/2008 ekki að gilda fyrir slíka aðra starfsemi eða fyrir aðföng sem eru notuð fyrir starfsemi aðra en veitingu flugleiðsöguþjónustu, nema kveðið sé á um hið gagnstæða.
- (5) Útfærsla almennra krafna gagnvart veitendum flugleiðsöguþjónustu ætti að vera í hlutfalli við þær áhættur sem tengjast sérstökum sérkennum hverrar þjónustu eins og fjölda og/eða eðli og eiginleika flugferða sem er veitt þjónusta. Ef ákveðnir veitendur flugleiðsöguþjónustu kjósa að hagnýta sér ekki tækifærið til að veita milliríkjaþjónustu innan samevrópska loftrýmisins ætti lögbært stjórnvald að hafa heimild til að leyfa þessum veitendum að hlýða samsvarandi ákveðnum almennum kröfum fyrir veitingu flugleiðsöguþjónustu og ákveðnum sérstökum kröfum fyrir veitingu flugumferðarþjónustu. Þess vegna skulu skilyrði sem fylgja vottorðinu endurspegla eðli og umfang undanþágunnar.
- (6) Til að tryggja rétta framkvæmd vottunarkerfisins ættu aðildarríki að leggja fram við framkvæmdastjórnina og Stofnunina sem hluta af ársskýrslum sínum allar viðeigandi upplýsingar um þær undanþágur sem lögbær stjórnvöld þeirra hafa veitt.
- (7) Hinar ýmsu tegundir flugleiðsöguþjónustu lúta ekki nauðsynlega sömu kröfunum. Það er því nauðsynlegt að aðlaga almennu kröfurnar að sérstökum eiginleikum hverrar tegundar þjónustu.
- (8) Sönnunarbyrðin á því að farið sé eftir reglum ætti að liggja hjá veitendum flugleiðsöguþjónustu, fyrir gildistímabil vottorðsins og fyrir alla þjónustu sem það nær til.
- (9) Til að tryggja skilvirka beitingu almennra krafna þyrfti að koma á kerfi reglubundins eftirlits og athugunar á að farið sé eftir þessum almennum kröfum og skilyrðunum sem eru tilgreind í vottorðinu. Lögbæra stjórnvaldið ætti að rannsaka hæfi veitanda áður en vottorð er veitt og ætti að fylgjast árlega með áframhaldandi fylgni veitenda flugleiðsöguþjónustu sem það hefur vottað. Þess vegna ætti það að koma á og uppfæra árlega leiðbeinandi eftirlitsáætlun, sem nær til allra veitenda sem það hefur vottað, á grundvelli áhættumats. Áætlunin ætti að gefa svigrúm til eftirlits með öllum viðeigandi þáttum veitenda flugleiðsöguþjónustu innan hæfilegs tímaramma. Við mat á fylgni viðkomandi veitenda flugumferðar- og veðurfræðilegrar þjónustu ætti lögbæra

⁶ Stjórnartíðindi EB L 96, 31.03.2004, bls. 1.

stjórnvaldið að hafa rétt til að kanna viðkomandi kröfur sem leiða af alþjóðlegum skuldbindingum viðkomandi aðildarríkis.

- (10) Án skerðingar á gr. 24 og 54 í reglugerð (EB) nr. 216/2008 gæti jafningjarýni á umsjónaryfirvöld á landsvísu eftt sameiginlega nálgun til umsjónar með veitendum flugleiðsögubjónustu hvarvetna í bandalaginu. Framkvæmdastjórnin, í samvinnu við aðildarríkin og Stofnunina, gætu skipulagt slíka jafningjarýni sem ætti að vera samstillt við aðgerðir sem ráðist er í innan ramma gr. 24 og 54 í reglugerð (EB) nr. 216/2008 og allar aðrar alþjóðlegar eftirlits- og umsjónaráætlanir. Þetta mun koma í veg fyrir tvíverknað. Til að unnt sé að bera saman bækur um reynslu og viðurkennt verklag vinnulag í sambandi við jafningjarýni væri ákjósanlegra að sérfræðingarnir kæmu frá lögbæru stjórnvaldi eða viðurkenndri stofnun.
- (11) Eurocontrol hefur þróað öryggisstjórnunarkröfur (e. Safety Regulatory Requirements eða ESARRs) sem hafa verið hinar mikilvægustu fyrir örugga veitingu á flugumferðarþjónustu. Í samræmi við reglugerð (EB) nr. 550/2004 ætti framkvæmdastjórnin að tilgreina og taka upp viðkomandi ákvæði ESARRS í reglugerðum sambandsins. Þessar útfærslureglur voru gerðar á grundvelli þeirra ESARRs sem voru lögleiddar í reglugerð (EB) nr. 2096/2005.
- (12) Við samþykkt reglugerðar (EB) nr. 2096/2005 ályktaði framkvæmdastjórnin að það væri ekki viðeigandi að endurtaka ákvæði ESARR 2 varðandi tilkynningu og mat á öryggisatvikum í ATM sem falla undir tilskipun Evrópuráðsins 94/56/EBE frá 21. Nóvember 1994, sem setti fram meginreglurnar sem gilda fyrir rannsókn á slysum og atvikum⁷ í almenningsflugi, og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (EB) frá 13. júní 2003 um atvikatilkynningu í almenningsflugi⁸. Hins vegar ætti að innleiða ný ákvæði um öryggisatvik sem gerði lögbærum stjórnvöldum skylt að athuga hvort veitendur flugumferðarþjónustu, og einnig veitendur fjarskipta-, leiðsögu- eða kögunarþjónustu, hafi gert nauðsynlegu ráðstafanir til að tryggja tilkynningu og mat slíkra atvika.
- (13) Sérstaklega verður að viðurkenna, í fyrsta lagi, að öryggisstjórnun er það hlutverk flugumferðarþjónustu sem tryggir að allar öryggisáhættur hafi verið tilgreindar, metnar og mildaðar á fullnægjandi hátt og, í öðru lagi, að formleg og kerfisbundin nálgun að öryggisstjórnun og stjórnunarkerfum, með heildarkerfisnálgun að markmiði, mun hámarka öryggisávinninga á sýnilegan og merkjanlegan hátt Stofnunin ætti einnig að meta öryggiskröfur sem leiða af þessari reglugerð og samþætta þær í almennt reglugerðarkerfi fyrir öryggi í almenningsflugi.
- (14) Þar til Stofnunin hefur þróað útfærsluaðgerðir fyrir lögleiðingu viðeigandi ICAO staðla í útfærsluaðgerðir, viðurkenndra leiða til sannprófunar, vottunarforskrifta og leiðbeiningarefnis í nafni sambandsins, þá ættu veitendur flugleiðsögubjónustu að starfa í samræmi við viðkomandi ICAO staðla. Með það fyrir augum að auðvelda milliríkja þjónustuveitingu, og þar til lokið er vinnu Stofnunarinnar að lögleiðingu ICAO staðlanna í viðeigandi aðgerðir, ættu aðildarríkin, framkvæmdastjórnin og Stofnunin, í náinni samvinnu við Eurocontrol þar sem það á við, að vinna að því að lágmarka þann mismun sem aðildarríkin hafa tilkynnt í beitingu ICAO staðla á sviði flugleiðsögubjónustu til þess að ná fram sameiginlegu setti staðla meðal aðildarríkja innan samevrópska loftrýmisins.

⁷ Stjórnartíðindi EB L 319, 12.12.1994, bls. 14.

⁸ Stjórnartíðindi EB L 167, 04.07.2003, bls. 23.

- (15) Mismunandi fyrirkomulag milli ríkja varðandi ábyrgð ætti ekki að koma í veg fyrir að veitandi flugleiðsögu geri samning um milliríkja þjónustuveitingu þegar búið er að gera ráðstafanir til að bæta tap vegna tjónabóta sem eru tilkomnar vegna ábyrgða samkvæmt viðeigandi lögum. Aðferðin sem er notuð ætti að ráðast af lagalegum kröfum viðkomandi ríkis. Aðildarríki sem heimila veitingu flugleiðsöguþjónustu í öllu loftrými sínu, eða í þeim hluta þess sem þau eru ábyrg fyrir, án vottunar í samræmi við reglugerð (EB) nr. 550/2004, ættu að taka á sig ábyrgðir viðkomandi veitenda.
- (16) Stofnunin ætti að framkvæma frekara mat á ákvæðum þessarar reglugerðar, sérstaklega þeim sem tengjast öryggismati á breytingum og verkfræðingum og tæknimönnum, og gefa út álit til að aðlaga þau að heildarkerfisnálgun, að teknu tilliti til samþættingar þessara ákvæða við almennt reglugerðarkerfi fyrir öryggi í almenningflugum og þeirrar reynslu sem hagsmunaaðilar og lögbær stjórnvöld á sviði öryggisumsjónar hafa öðlast.
- (17) Þær aðgerðir sem kveðið er á um í þessari reglugerð eru í samræmi við álit samevrópsku loftrýmisnefndarinnar sem var stofnsett með gr. 5 í reglugerð (EB) nr. 549/2004.

SAMÞYKKT ÞESSA REGLUGERÐ :

1. grein

Efni og umfang

Reglugerð þessi kveður á um almennar kröfur fyrir veitingu flugleiðsöguþjónustu. Hins vegar, ef viðaukar I og II kveða ekki á um hið gagnstæða, þá gilda þessar almennu kröfur ekki fyrir:

- (a) aðgerðir aðrar en veitingu flugleiðsöguþjónustu af hálfu veitanda;
- (b) aðföng sem eru notuð fyrir aðgerðir aðrar en veitingu flugleiðsöguþjónustu.

2. grein

Skilgreining

1. Skilgreiningarnar sem eru settar fram í reglugerð (EB) nr. 216/2008 og reglugerð (EB) nr. 549/2004, nema skilgreiningin í gr. 2(15) í reglugerð 549/2004, skulu gilda í sambandi við þessa reglugerð.
2. Auk skilgreininganna sem vísað er til í málsgrein 1 skulu eftirfarandi skilgreiningar gilda:
 - (a) ‘verkflug’ skal vísa til starfrækslu loftfars í sérhæfðri þjónustu, svo sem í landbúnaði, byggingavinnu, við ljósmyndun, landmælingar, athuganir og eftirlit úr lofti, leit og björgun eða auglýsingaflug.
 - (b) ‘flutningaflug’ skal vísa til starfrækslu loftfars sem felur í sér flutninga á farþegum, vörum eða pósti gegn endurgjaldi;
 - (c) ‘starfskerfi’ skal vísa til samsetningar kerfa, ferla og mannauðs sem er skipulögð til að virka í sambandi við ATM;

- (d) ‘almannaflug’ skal vísa til starfrækslu loftfars sem hvorki telst flutningaflug né verkflug;
 - (e) ‘landsbundið eftirlitsstjórnvald’ skal vísa til þeirrar stofnunar eða stofnana sem aðildarríki útnefna eða koma á fót sem landsbundnu eftirlitsstjórnvaldi þeirra í samræmi við gr. 4 í reglugerð (EB) nr. 549/2004;
 - (f) ‘hætta’ skal vísa til allra skilyrða, atvika, eða kringumstæðna sem gætu leitt til slyss;
 - (g) ‘rekstrarstofnun’ skal vísa til stofnunar sem er ábyrg fyrir veitingu flugvirkja- og tækniþjónustu fyrir flugumferð, fjarskipti, leiðsögu eða kögun;
 - (h) ‘áhætta’ skal vísa til samsetningar af heildarlíkum eða tíðni skaðlegra áhrifa sem leiða af hættu og alvörustigi slíkra áhrifa;
 - (i) ‘öryggistrygging’ skal vísa til allra skipulagðra og kerfisbundinna aðgerða sem eru nauðsynlegar til að veita fullnægjandi traust að afurð, þjónusta, stofnun eða starfskerfi nái ásættanlegu eða bærilegu öryggisstigi;
 - (j) ‘öryggismarkmið’ skal vísa til eiginleika- eða magnbundinnar skilgreiningar á hámarkstíðni eða líkum á að hættuástand skapist;
 - (k) ‘öryggiskrafa’ skal vísa til leiðar til að draga úr áhættu, skilgreind út frá stefnumörkun til að draga úr áhættu sem nær ákveðnu öryggismarkmiði, að meðtöldum stofnana-, rekstrar-, ferils-, starfs-, afkasta- og rekstrarsamhæfiskröfum eða umhverfiseiginleikum;
 - (l) ‘þjónusta’ skal annað hvort vísa til flugleiðsöguþjónustu eða pakka af flugleiðsöguþjónustu;
 - (m) ‘samevrópsk þjónusta’ skal vísa til þjónustu sem er ætluð og sett á fót fyrir notendur innan flestra eða allra aðildarríkja.
3. ‘Veitandi flugleiðsöguþjónustu’ innifelur einnig stofnun sem hefur sótt um vottorð til að veita slíka þjónustu.

3. grein

Lögbært stjórnvald

Í sambandi við þessa reglugerð skal lögbæra stjórnvaldið vera:

- (a) fyrir veitendur flugleiðsöguþjónustu sem hafa aðalstarfsstöðvar og, ef svo ber undir, skráðar skrifstofur sínar staðsettar í aðildarríki, landsbundna eftirlitsstjórnvaldið útnefnt eða komið á fót af því aðildarríki;
- (b) fyrir veitendur flugleiðsöguþjónustu innan starfrænna loftrýmisumdæma (e. Functional Airspace Blocks eða FABs) þar sem öryggisumsjón hefur verið útteilt með milliríkjasamningi á annan hátt en í málsgrein (a), landsbundin eftirlitsstjórnvöld útnefnd eða komið á fót í samræmi við þann samning;
- (c) fyrir veitendur flugleiðsöguþjónustu í loftrými landsvæðis sem sáttmálinn nær til og hafa aðalstarfsstöðvar sínar og, ef svo ber undir, skráðar skrifstofur sína staðsettar utan landsvæðisins sem fellur undir ákvæði sáttmálans, Stofnunin;

- (d) fyrir veitendur flugleiðsöguþjónustu sem veita samevrópska þjónustu, Stofnunin.

4. grein

Veiting vottorða

1. Til að fá vottorðið sem þarf til að veita flugleiðsöguþjónustu skulu veitendur flugleiðsöguþjónustu fullnægja almennu sameiginlegu kröfunum sem eru settar fram í viðauka I ásamt hinum sérstöku viðbótarkröfum sem eru settar fram í viðaukum II til V í þessari reglugerð fyrir þá tegund þjónustu sem þeir veita.
2. Lögbært stjórnvald skal ganga úr skugga um fylgni veitanda flugleiðsöguþjónustu við sameiginlegu kröfurnar áður en það gefur út vottorð fyrir viðkomandi veitanda.
3. Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal fullnægja sameiginlegu kröfunum ekki síðar en við útgáfu vottorðsins í samræmi við gr. 7 í reglugerð (EB) nr. 550/2004, og við gr. 8b(2), 22a(b) og 22a(c) í reglugerð (EB) nr. 216/2008.

5. grein

Undanþágur

1. Með undanþágu frá ákvæðum 4(1) gr. geta ákveðnir veitendur flugleiðsöguþjónustu kosið að hagnýta sér ekki tækifærið til að veita milliríkjaþjónustu og geta afsalað sér réttinum til gagnkvæmrar viðurkenningar innan samevrópska loftrýmisins.

Í þeim kringumstæðum geta þeir sótt um vottorð sem er takmarkað við loftrýmið sem er á ábyrgð aðildarríkisins sem vísað er til í 7(2) gr. reglugerðar (EB) nr. 550/2004.

Við umsókn um slíkt vottorð skal veitandi flugumferðarþjónustu annað hvort veita þjónustu eða ráðgera að veita þjónustu í sambandi við einn eða fleiri af eftirfarandi flokkum:

- (a) almannaflug;
- (b) verkflug;
- (c) flutningaflug takmarkað við loftfar með minna en 10 tonn af hámarks flugtaksþyngd eða færri en 20 farþegasæti;
- (d) flutningaflug með færri en 10000 flugferðir á ári, án tillits til hámarks flugtaksþyngdar og fjölda farþega, þar sem 'flugferð' telst vera samtala flugtaka og landinga og útreiknað sem meðaltal undanfarandi þriggja ára.

Við umsókn um slíkt vottorð skal veitandi flugleiðsöguþjónustu annar en veitandi flugumferðarþjónustu hafa árlega veltu að upphæð EUR 1.000.000 eða minna í sambandi við þjónustuna sem hann veitir eða ráðgerir að veita.

Ef hlutlægar praktískar ástæður koma í veg fyrir að veitandi flugleiðsöguþjónustu geti lagt fram gögn sem sýna um að hann fullnægi þessum viðmiðunum, getur lögbært stjórnvald tekið gildar sambærilegar tölur eða spár um hámrörkin sem eru skilgreind í 3. og 4. málslíð.

Samtímis innlagn slíkrar umsóknar skal veitandi flugleiðsöguþjónustu afhenda lögbæra stjórnvaldinu viðeigandi sönnunargögn varðandi viðmiðanirnar.

2. Lögbært stjórnvald getur gert sérstakar undanþágur fyrir umsækjendur sem fullnægja viðmiðuninni í málsgrein 1 í réttu hlutfalli við framlag þeirra til flugumferðarstjórnar í loftrýminu sem fellur undir ábyrgð aðildarríkisins.

Þessar undanþágur mega aðeins varða kröfurnar í viðauka I, með eftirfarandi undantekningum:

- (a) hluti 1 tæknileg og rekstrarleg hæfni og getu;
- (b) hluti 3.1 öryggisstjórnun;
- (c) hluti 5 mannauður;
- (d) hluti 8.1 opin og gegnsæ þjónustuveiting.

3. Auk undantekninganna sem vísað er til í málsgrein 2 getur lögbært stjórnvald veitt undanþágur til umsækjenda sem veita flugvallaupplýsingaþjónustu sem byggist á einu stöðugildi að hámarki á hverjum flugvelli. Lögbæra stjórnvaldið skal gera það í réttu hlutfalli við framlag þeirra til flugumferðarstjórnar í loftrýminu sem fellur undir ábyrgð aðildarríkisins.

Slíkar undanþágur mega einungis varða eftirfarandi kröfur í viðauka II, hluta 3:

- (a) ábyrgð fyrir öryggisstjórnun ásamt utanaðkomandi þjónustu og aðföngum (undir hluta 3.1.2);
- (b) öryggiseftirlit (undir hluta 3.1.3);
- (c) öryggiskröfur um áhættumat og mildun að því er varðar breytingar (hluti 3.2);

4. Engar undanþágur skal veita vegna krafna í viðaukum III, IV eða V.

5. Í samræmi við viðauka II við reglugerð (EB) nr. 550/2004 skal lögbært stjórnvald:

- (a) tilgreina eðli og umfang undanþágunnar í skilyrðunum sem fylgja vottorðinu með tilvísun til lagalegs grundvallar hennar;
- (b) takmarka gildistíma vottorðsins; og
- (c) fylgjast með hvort veitendur flugleiðsöguþjónustunnar haldi áfram að fullnægja skilyrðum undanþágunnar.

6. grein

Sannprófun á fylgni

1. Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal að beiðni lögbæra stjórnvaldsins leggja fram öll viðkomandi gögn til að staðfesta fylgni við viðeigandi almennar kröfur. Veitandi flugleiðsöguþjónustunnar getur nýtt sér fyrirbyggjandi gögn að fullu.

2. Vottaður veitandi flugleiðsöguþjónustu skal tilkynna lögbæra stjórnvaldinu um fyrirhugaðar breytingar á þjónustuveitingu hans sem kunna að hafa áhrif á fylgni hans við viðeigandi almennar kröfur eða við skilyrðin sem fylgja vottorðinu.

3. Ef vottaður veitandi flugleiðsöguþjónustu fullnægir ekki lengur viðeigandi almennum kröfum eða skilyrðum sem fylgja vottorðinu, skal lögbæra stjórnvaldið taka ákvörðun innan eins mánaðar. Með þessari ákvörðun skal lögbæra stjórnvaldið gera veitanda flugleiðsöguþjónustu skylt að grípa til leiðréttandi aðgerða.

Ákvörðunin skal vera tilkynnt viðkomandi veitanda flugleiðsöguþjónustu tafarlaust.

Lögbæra stjórnvaldið skal kanna hvort leiðréttandi aðgerðin hafi verið útfærð áður en það tilkynnir viðeigandi veitanda flugleiðsöguþjónustu um samþykki sitt. Ef lögbæra stjórnvaldið telur að leiðréttandi aðgerðin hafi ekki verið útfærð á réttan hátt á umsaminni tímaáætlun, þá skal það grípa til viðeigandi fullnustuaðgerða eins og gert er ráð fyrir í gr. 7(7) í reglugerð (EB) nr. 550/2004 og gr. 10, 22a(d), 25 og 68 í reglugerð (EB) nr. 216/2008, eftir því sem við á, að teknu tilliti til nauðsynjar þess að tryggja samfeldni þjónustunnar.

7. grein

Auðveldun á eftirliti með fylgni

Veitendur flugleiðsöguþjónustu skulu auðvelda skoðanir og eftirlit af hálfu lögbæra stjórnvaldsins eða aðgerðir viðurkenndrar einingar fyrir hönd hins síðarnefnda, þar með taldar vettvangsheimsóknir og heimsóknir án fyrirvara.

Réttbærir einstaklingar skulu hafa vald til að framkvæma eftirfarandi aðgerðir:

- (a) að rannsaka viðeigandi skjöl, gögn, ferla og allt annað efni sem varðar veitingu flugleiðsöguþjónustu;
- (b) að gera eftirrit af eða taka úrdrátt úr slíkum skýrslum, gögnum, ferlum og öðru efni;
- (c) að biðja um munnlegar útskýringar á vettvangi;
- (d) að hafa aðgang að viðeigandi athafnasvæði, landsvæði eða flutningatækjum.

Slíkar skoðanir og eftirlit af hálfu lögbærs stjórnvalds skal framkvæma í samræmi við lagaleg ákvæði þess aðildarríkis sem er vettvangur fyrirhugaðra aðgerða.

8. grein

Áframhaldandi fylgni

Lögbæra stjórnvaldið skal, á grundvelli tiltækra gagna, framkvæma árlegt eftirlit með áframhaldandi fylgni veitanda flugleiðsöguþjónustu sem það hefur vottað.

Í þessum tilgangi skal lögbæra stjórnvaldið gera og uppfæra árlega leiðbeinandi eftirlitsáætlun sem nær til alla veitanda sem það hefur vottað og byggir á mati á áhættum sem tengjast hinum ýmsu þáttum veittrar þjónustu. Lögbæra stjórnvaldið skal hafa samráð við viðkomandi veitendur flugleiðsöguþjónustu og öll önnur viðkomandi lögbær stjórnvöld, ef það á við, áður en það kemur slíkri áætlun á fót.

Áætlunin skal gefa til kynna fyrirhugaða tíðni skoðana á hinum ýmsu starfssvæðum.

9. grein

Öryggisstjórnun verkfræðinga og tæknimanna

Í sambandi við veitingu flugumferðar-, fjarskipta-, leiðsögu- eða kögunarþjónustu skal lögbæra stjórnvaldið eða annað yfirvald sem aðildarríki útnefni til að framkvæma þetta verk:

- (a) gefa út viðeigandi öryggisreglur fyrir verkfræðinga og tæknimenn sem gegna öryggistengdum rekstrarverkefnum;
- (b) tryggja fullnægjandi og viðeigandi öryggisumsjón með verkfræðingum og tæknimönnum sem rekstrarstofnun felur öryggistengd rekstrarverkefni;
- (c) bregðast við með viðeigandi hætti á sanngjörnum forsendum og eftir tilhlýðilega eftirgrennslan gagnvart rekstrarstofnun og/eða verkfræðingum og tæknimönnum hennar sem fullnægja ekki ákvæðum viðauka II, hluta 3.3;
- (d) sannreyna að viðeigandi aðferðir séu tiltækar til að tryggja að þriðju aðilar sem eru falin öryggistengd rekstrarverkefni fullnægi ákvæðum viðauka II, hluta 3.3.

10. grein

Jafningjarýnisferli

1. Framkvæmdastjórnin getur í samvinnu við aðildarríkin og Stofnunina gert ráðstafanir til að koma á jafningjarýni fyrir landsbundin eftirlitsyfirvöld í samræmi við málsgreinar 2 til 6.
2. Jafningjarýni skal vera framkvæmd af teymi sérfræðinga aðildarríkja og, þar sem það á við, sérfræðinga frá Stofnuninni. Teymið skal samanstanda af sérfræðingum frá að minnsta kosti þremur mismunandi aðildarríkjum og Stofnuninni. Sérfræðingar skulu ekki taka þátt í jafningjarýni í aðildarríkinu þar sem þeir starfa. Framkvæmdastjórnin skal koma á fót og viðhalda hópi sérfræðinga, útnefndum af aðildarríkjunum, fyrir alla þætti almennu krafanna sem skráðar eru í 6. gr. reglugerðar (EB) nr. 550/2004.
3. Ekki síðar en þremur mánuðum fyrir jafningjarýni skal framkvæmdastjórnin upplýsa aðildarríkið og viðkomandi landsbundið eftirlitsstjórnvald um jafningjarýnina, fyrirhugaða dagsetningu hennar og nöfn sérfræðinganna sem fyrirhugað er að taki þátt í henni.

Aðildarríki landsbundna eftirlitsstjórnvaldsins sem taka á til endurskoðunar skal samþykkja sérfræðingateymið áður en það getur hafið endurskoðunina.

4. Innan þriggja mánaða frá lokum endurskoðunarinnar skal endurskoðunarteymið útbúa samhljóða skýrslu sem getur innihaldið tillögur. Framkvæmdastjórnin skal boða til fundar með Stofnuninni, sérfræðingunum og landsbundna eftirlitsyfirvaldinu til að ræða skýrsluna.
5. Framkvæmdastjórnin skal senda skýrsluna til viðkomandi aðildarríkis. Aðildarríkið getur, innan þriggja mánaða frá móttöku skýrslunnar, lagt fram umsagnir sínar; umsagnirnar

skulu fela í sér, þar sem það á við, aðgerðir sem hafa verið teknar eða eru fyrirhugaðar til að bregðast við endurskoðuninni innan ákveðins tímaramma.

Ef ekki er samið um annað við viðkomandi aðildarríki, skal endurskoðunarskýrslan og eftirfylgja hennar ekki vera gefin út.

6. Framkvæmdastjórnin skal upplýsa aðildarríkin í gegnum samevrópsku loftrýmisnefndina um helstu niðurstöður slíkra endurskoðana árlega.

11. grein **Bráðabirgðaákvæði**

1. Veitendur flugleiðsöguþjónustu með vottorð útgefið í samræmi við reglugerð (EB) nr. 2096/2005 við dagsetningu gildistöku þessarar reglugerðar skulu teljast vera með vottorð útgefið í samræmi við þessa reglugerð.

2. Umsækjendur um ANSP vottorð, sem hafa lagt inn umsókn fyrir dagsetningu gildistöku þessarar reglugerðar og hafa ekki enn fengið vottorðið útgefið, skulu sýna fram á að þeir fullnægi ákvæðum þessarar reglugerðar áður en vottorðið er útgefið.

3. Stjórnvald aðildarríkis, sem hefur mótttekið fyrir dagsetningu gildistöku þessarar reglugerðar umsóknir um útgáfu vottorðs frá stofnunum sem Stofnunin er lögbært yfirvald fyrir í samræmi við gr. 3, skal ljúka vottunarferlinu í samhæfingu við Stofnunina og yfirfæra viðkomandi skjalasafn til Stofnunarinnar við útgáfu vottorðsins.

12. grein **Afnám**

1. Reglugerð (EB) nr. 2096/2005 er hér með afnumin.
2. Reglugerð (EB) nr. 668/2008 er hér með afnumin.
3. Grein 6 í reglugerð (EB) nr. 482/2008 er hér með afnumin.

13. grein **Gildistaka**

Reglugerð þessi öðlast gildi á 20sta degi eftir birtingu hennar í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel,

Fyrir Framkvæmdastjórnina
Forsetinn

ALMENNAR KRÖFUR FYRIR VEITINGU FLUGLEIÐSÖGUPJÓNUSTU

1. TÆKNILEG OG REKSTRARLEG HÆFNI OG GETA

Veitandi flugleiðsögupjónustu skal geta veitt þjónustu á öruggan, skilvirkan, samfelldan og sjálfbæran hátt miðað við hæfilega heildareftirspurn eftir ákveðnu loftrými. Í þessu sambandi skal hann viðhalda fullnægjandi tæknilegri og rekstrarlegri afkastagetu og sérfræðilegri þekkingu.

2. STJÓRNSKIPULAG OG STJÓRNUN

2.1. Stjórnskipulag

Veitandi flugleiðsögupjónustu skal koma á fót og stjórna stofnun sinni í samræmi við skipulag sem styður við örugga, skilvirka og samfellda veitingu á þjónustu.

Stjórnskipulagið skall skilgreina:

- (a) vald, skyldur og ábyrgð tilnefndra yfirmanna, sérstaklega stjórnenda á sviði öryggis, gæða, öryggisráðstafana, fjármála og mannauðs.
- (b) samband og samskiptaleiðir milli mismunandi hluta og ferla stofnunarinnar.

2.2. Skipurit

Veitandi flugleiðsögupjónustu skal útbúa viðskiptaáætlun fyrir að minnsta kosti fimm ára tímabil. Viðskiptaáætlunin skal:

- (a) setja fram heildarmarkmið flugleiðsögupjónustuveitandans og stefnu hans til að ná þeim í samræmi við heildarlangtímaáætlun veitandans og viðeigandi kröfur sambandsins varðandi þróun innviða eða annarrar tækni;
- (b) innihalda viðeigandi afkastamarkmið varðandi gæði og þjónustustig, öryggi og hagkvæmni.

Veitandi flugleiðsögupjónustu skal útbúa árlega áætlun fyrir komandi ár þar sem nánar er kveðið á um eiginleika viðskiptaáætlunarinnar og lýst breytingum á henni.

Árlega áætlunin skal ná yfir eftirfarandi ákvæði varðandi stig og gæði þjónustu eins og væntanlega afkastagetu, öryggi og seinkun umferðarflæðis ásamt fjárhagslegar ráðstafanir:

- (a) upplýsingar um útfærslu nýrra innviða eða annarra framfara og umsögn um hvernig þær muni hjálpa til að bæta stig og gæði þjónustu;
- (b) raunhæf afkastaviðmið fyrir mat á stigi og gæðum þjónustu;
- (c) væntanleg skammtíma fjárhagsstaða þjónustuveitandans ásamt breytingum eða áhrifum á viðskiptaáætlunina.

3. ÖRYGGIS- OG GÆÐASTJÓRNUN

3.1. Öryggisstjórnun

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal stjórna öryggi allrar veittrar þjónustu. Í því sambandi skal hann koma á fót formlegum tenglum við alla hagsmunaaðila sem geta haft bein áhrif á öryggi þjónustu hans.

3.2. Gæðastjórnunarkerfi

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal hafa til staðar ekki síðar en tveimur árum eftir gildistöku þessarar reglugerðar gæðastjórnunarkerfi sem nær yfir alla flugleiðsöguþjónustu sem hann veitir samkvæmt eftirfarandi meginreglum. Hann skal:

- (a) skilgreina gæðastefnuna þannig að hún fullnægi þörfum hinna ýmsu notenda eins nákvæmlega og hægt er;
- (b) koma á fót gæðatryggingaráætlun sem inniheldur ferla sem eru hannaðir til að sannreyna að allur rekstur sé í samræmi við viðeigandi kröfur, staðla og ferla;
- (c) leggja fram sönnunargögn í mynd handbóka og eftirlitsskjala um starfsemi gæðakerfisins;
- (d) skipa fulltrúa stjórnenda til að hafa eftirlit með fylgni við, og nægjanleika, ferla til að tryggja öruggt og skilvirkt rekstrarverklag;
- (e) endurskoða gæðastjórnunarkerfið sem er til staðar og grípa til aðgerða til úrbóta eftir því sem við á;

EN ISO 9001 vottorð, útgefið af stofnun með viðeigandi viðurkenningu, sem nær yfir flugleiðsöguþjónustu veitandans, skal teljast vera fullnægjandi staðfesting á fylgni við reglur. Veitandi flugleiðsöguþjónustunnar skal samþykkja uppljóstrun eftirlitsskjala varðandi vottunina til lögbæra stjórnvaldsins að beiðni hins síðarnefnda.

Veitendum flugleiðsöguþjónustu er heimilt að samþætta öryggis- og gæðastjórnunarkerfi í stjórnunarkerfi sín.

3.3. Rekstrarhandbækur

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal útbúa og uppfæra stöðugt rekstrarhandbækur um veitingu þjónustu sinnar til nota og leiðbeiningar fyrir framkvæmd starfsmanna á rekstrarskyldum þeirra. Hann skal tryggja að:

- (a) rekstrarhandbækur innihaldi leiðbeiningar og upplýsingar sem eru nauðsynlegar fyrir framkvæmd starfsmanna á rekstrarskyldum sínum;
- (b) viðeigandi hlutar rekstrarhandbókanna séu aðgengilegir fyrir viðkomandi starfsmenn;
- (c) starfsmenn með rekstrarskyldur séu upplýstir fljótt um breytingar á rekstrarhandbókinni sem varðar skyldur þeirra ásamt gildistöku þeirra.

4. ÖRYGGI

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal koma upp öryggisstjórnunarkerfi til að tryggja:

- (a) öryggi aðstöðu sinnar og starfsmanna til þess að koma í veg fyrir ólöglega íhlutun í veitingu þjónustu;
- (b) öryggi rekstrargagna sem hann móttækur eða útbýr eða notar á einhvern hátt þannig að aðgengi að þeim sé takmarkað við þá sem hafa heimild til aðgengis;

Öryggisstjórnunarkerfið skal skilgreina:

- (a) ferli tengd mati og mildun á öryggisáhættum, öryggiseftirliti og umbótum, öryggisendurskoðun og dreifingu nýrrar þekkingar;
- (b) leiðir til að uppgötva öryggisbrot og gera starfsmönnum viðvart með viðeigandi öryggisaðvörðunum;
- (c) leiðir til að takmarka áhrif öryggisbrota og tilgreina aðgerðir til lagfæringar og mildunarferla til að koma í veg fyrir endurtekningu.

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal tryggja að starfsmenn hans hafi heimild til aðgangs að öryggisgögnum, þar sem slíkt á við, og hafa samráð við viðkomandi borgaraleg og hernaðarleg yfirvöld til að tryggja öryggi aðstöðu, starfsmanna og gagna hans.

5. MANNAUÐUR

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal ráða til starfa starfsmenn með viðeigandi fagmenntun til að tryggja veitingu þjónustunnar á öruggan, skilvirkan, samfelldan og sjálfbæran hátt. Í þessu sambandi skal hann marka stefnu varðandi ráðningu og þjálfun starfsmanna.

6. FJÁRHAGSLEGUR STYRKUR

6.1. Efnahagsleg og fjárhagsleg geta

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal geta fullnægt fjárhagslegum skuldbindingum sínum, þ.m.t. fastan og breytilegan kostnað við rekstur eða fjárfestingar. Hann skal nota viðeigandi kostnaðarbókhaldskerfi. Hann skal sýna fram á getu sína með árlegu áætluninni sem vísað er til í hluta 2.2 af þessum viðauka og með efnahagsreikningum og bókhaldi að því marki sem er framkvæmanlegt með hliðsjón af settum lögum.

6.2. Fjárhagsleg endurskoðun

Í samræmi við gr. 12(2) í reglugerð (EB) nr. 550/2004 skal veitandi flugleiðsöguþjónustu sýna fram á að hann gengst undir sjálfstæða endurskoðun á reglulegum grundvelli.

7. SKAÐABÓTA- OG TRYGGINGAVERND

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal vera með tryggður fyrir skaðabótaskyldu hans samkvæmt viðeigandi lögum.

Aðferðin sem notuð er við gerð tryggingaverndarinnar skal vera viðeigandi fyrir hugsanlegt tap og skemmdir sem um er að ræða, að teknu tilliti til lagalegrar stöðu veitanda flugleiðsöguþjónustunnar og upphæðar tryggingaverndar sem er fánæg á markaðinum.

Veitandi flugleiðsöguþjónustu sem hagnýtir sér þjónustu annars veitanda flugleiðsöguþjónustu skal sjá til þess að samningarnir tilgreini skiptingu ábyrgðar milli þeirra.

8. ÞJÓNUSTUGÆÐI

8.1. Opin og gagnsæ veiting þjónustu

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal veita þjónustu sína á opinn og gagnsæjan hátt. Hann skal birta skilmála aðgangs að þjónustu hans og koma á fót formlegu umsagnaleitunarferli við notendur sem nota þjónustuna á reglulegum grundvelli, annað hvort hvern fyrir sig eða sameiginlega, og að minnsta kosti einu sinni á ári.

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal ekki mismuna á grundvelli þjóðernis eða auðkenna notandans eða flokks notenda í samræmi við viðeigandi sambandslög.

8.2. Varaáætlanir

Ekki síðar en einu ári eftir vottun skal veitandi flugleiðsöguþjónustu hafa til staðar varaáætlanir fyrir alla flokka þjónustu sem hann veitir í tilfalli atvika sem leiða til verulegrar gæðarýrnunar eða truflunar á þjónustu hans.

9. TILKYNNINGAKRÖFUR

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal leggja fram ársskýrslu um starfsemi sína til lögbæra yfirvaldsins. Þessi skýrsla skal ná yfir fjárhagslega afkomu hans án skerðingar á gr. 12 í reglugerð (EB) nr. 550/2004, ásamt rekstrarframmistöðu hans og alla aðra verulega starfsemi og þróun sérstaklega á sviði öryggis.

Ársskýrslan skal að lágmarki fela í sér:

- mat á stigi og gæðum veittrar þjónustu og veittu öryggisstigi,
- afköst veitanda flugleiðsöguþjónustunnar miðað við markmiðin fyrir afköst sett fram í viðskiptaáætluninni, og koma raunverulegum afköstum heim og saman við ársáætlunina með notkun vísa um afköst sem voru settir fram í ársáætluninni,
- þróun rekstrar og innviða,
- fjárhagslegar niðurstöður ef þær eru ekki birtar sérstaklega í samræmi við gr. 12(1) í reglugerð (EB) nr. 550/2004,
- upplýsingar um formlega umsagnaleitunarkerfið fyrir notendur þjónustu hans,
- upplýsingar um mannauðsstefnuna.

Veitandi flugleiðsöguþjónustu skal gera innihald ársskýrslunnar aðgengilegt fyrir almenning samkvæmt skilyrðum settum af lögbæra yfirvaldinu í samræmi við landslög.

VIÐAUKI II

SÉRSTAKAR KRÖFUR FYRIR VEITINGU FLUGUMFERÐARÞJÓNUSTU

1. EIGNARHALD

Veitandi flugumferðarþjónustu skal gera lögbæra yfirvaldinu sem vísað er til í gr. 7(2) í reglugerð (EB) nr. 550/2004 skýra grein fyrir:

- lagalegri stöðu sinni, gerð eignarhalds síns og öllum ráðstöfunum sem hefur veruleg áhrif á stjórnun á eignum hans,
- öllum tengslum við stofnanir sem eru ekki viðriðnar veitingu flugleiðsöguþjónustu, að meðtöldum viðskiptalegri starfsemi sem hann er þátttakandi í annað hvort beint eða í gegnum tengd verkefni, sem gefa af sér meira en 1% af væntanlegum tekjum hans. Ennfremur skal hann tilkynna allar breytingar á öllum einstökum hlutfjáreignum sem jafngilda 10% eða meira af heildarhlutfjáreign hans.

Veitandi flugumferðarþjónustu skal gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að koma í veg fyrir alla hagsmunarárekstra sem gætu dregið í efa hlutlausu og hlutlæga veitingu þjónustu hans.

2. OPIN OG GEGNSÆ VEITINGU ÞJÓNUSTU

Til viðbótar við ákvæðið í viðauka I, hluta 8.1 og þegar aðildarríki ákveður að skipuleggja veitingu á tiltekinni ATS þjónustu á samkeppnismarkaði, er aðildarríkinu heimilt að gera allar viðeigandi ráðstafanir til að tryggja að veitendur þessarar tilteknu flugumferðarþjónustu ástundi hvorki hegðun sem myndi hafa sem markmið eða áhrif að koma í veg fyrir, takmarka eða afskræma samkeppni, né ástundi hegðun sem jafngildir misnotkun á sterkri markaðsstöðu í samræmi við viðeigandi landslög og sambandslög.

3. ÖRYGGI ÞJÓNUSTU

3.1. Öryggisstjórnunarkerfi

3.1.1. Almennar öryggiskröfur

Veitandi flugumferðarþjónustu skal hafa til staðar, sem óaðskiljanlegan hluta af stjórnun þjónustu sinnar, öryggisstjórnunarkerfi (e. safety management system eða SMS), sem:

- tryggir formlega, skýra og fyrirbyggjandi nálgun að kerfisbundinni öryggisstjórnun sem fullnægir öryggiskröfum við veitingu þjónustu hans; er virkt í sambandi við alla þjónustu hans og aðrar öryggistengdar ráðstafanir undir stjórnunarlegu eftirliti hans; og byggir á framsetningu öryggisstefnu sem skilgreinir grundvallarnálgun stofnunarinnar til öryggisstjórnunar (öryggisstjórnun),
- tryggir að allir þeir sem eru viðriðnir öryggisþætti veitingar á flugumferðarþjónustu hafi einstaklingsbundna ábyrgð á öryggi eigin aðgerða,

að stjórnendur séu ábyrgir fyrir öryggisframmistöðu eigin skipulagseininga eða deilda og að heildaröryggisábyrgð hvíli á herðum æðstu stjórnenda,

- tryggir að markmiðið um fullnægjandi öryggi í flugumferðarþjónustu sé fremst í forgangsröð veitandans (öryggi sem forgangsmarkmið),
- tryggir að við veitingu flugumferðarþjónustu sé helsta forgangsmarkmiðið að lágmarka eins og framast er unnt framlag hennar til áhættunnar á flugslysi (öryggismarkmið).

3.1.2. Kröfur varðandi öryggismarkmið

Í sambandi við SMS skal veitandi flugumferðarþjónustu:

- tryggja að starfsmenn séu nægilega þjálfaðir og hæfir fyrir þau störf sem þeim er ætlað að sinna, auk þess að hafa fengið útgefið skírteini á réttan hátt ef þess er krafist og fullnægi viðeigandi heilbrigðiskröfum (hæfni),
- tryggi að öryggisstjórnunarhlutverk sé tilgreint sem hluti af ábyrgð stofnunarinnar á þróun og viðhaldi öryggisstjórnunarkerfisins; tryggi að þessi hlið ábyrgðar sé óháð almennri rekstrarstjórnun stofnunarinnar, og falli beint undir ábyrgð æðsta stjórnvaldssviðs innan hennar. Hins vegar, þegar um er að ræða litla stofnun þar sem samsetning ábyrgðar kann að koma í veg fyrir fullnægjandi sjálfstæði í þessu tilliti, þá skal fyrirkomulag öryggistryggingar að auki styðjast við fleiri sjálfstæða þætti; og tryggja að æðsta stjórnvald stofnunarinnar sem veitir þjónustuna sé með virkum hætti viðriðið öryggisstjórnun (öryggisstjórnunarábyrgð),
- tryggja, þar sem því verður við komið, að magnbundin öryggisstig séu útreiknuð og þeim viðhaldið fyrir öll rekstrarkerfi (magnbundin öryggisstig),
- tryggja að SMS sé skjalfest á kerfisbundinn hátt þannig að unnt sé að greina skýr tengsl við öryggisstefnu stofnunarinnar (SMS skjalfesting),
- tryggja fullnægjandi réttlætingu á öryggi þjónustu og aðföngum sem veitt eru af utanaðkomandi aðilum með hliðsjón af mikilvægi þeirra fyrir öryggi þeirrar þjónustu sem veitt er (utanaðkomandi þjónusta og aðföng),
- sjá til þess að áhættumat og mildun sé framkvæmd að viðeigandi marki til að tryggja að tilhlýðilegt vægi sé gefið til allra hliða veitingar ATM (öryggismat og mildun). Varðandi breytingar í ATM starfskerfinu skulu ákvæði hluta 3.2 í þessum viðauka eiga við,
- tryggja að rekstrar- eða tæknileg atvik tengd ATM sem eru talin hafa verulegt öryggisvægi séu rannsökuð tafarlaust og allar nauðsynlegar aðgerðir til leiðréttingar séu framkvæmdar tafarlaust (öryggisatvik). Hann skal sýna fram á að kröfurnar varðandi tilkynningu og mat á öryggisatvikum hafi verið útfærðar í samræmi við viðeigandi landslög og sambandslög.

3.1.3. Kröfur varðandi öryggistryggingu

Í sambandi við SMS skal veitandi flugumferðarþjónustu tryggja að:

- öryggiseftirlit sé framkvæmt sem hluti af almennum starfsskyldum, tillögur um umbætur séu gerðar þar sem þeirra er þörf, stjórnendur séu fullvissaðir um öryggi aðgerða á þeirra sviðum og fylgni við viðkomandi hluta af SMS (öryggiseftirlit) sé staðfest,
- leiðir séu tiltækar til að greina breytingar í starfrænum kerfum eða rekstri sem kunna að gefa til kynna að einhver þáttur sé að nálgast stöðu sem fullnægir ekki ásættanlegum öryggisstöðlum, og að nauðsynleg leiðrétting sé gerð (öryggisvöktun),
- öryggisgögnum sé viðhaldið varðandi allar hliðar SMS starfsemi sem myndi grundvöll fyrir veitingu öryggisfullvissu til allra sem tengjast, eru ábyrgir fyrir eða háðir þeirri þjónustu sem er veitt, og til lögbæra yfirvaldsins (öryggisgögn).

3.1.4. *Kröfur varðandi eflingu öryggis*

Í sambandi við SMS skal veitandi flugumferðarþjónustu tryggja að:

- allir starfsmenn séu meðvitaðir um hugsanlegar öryggisáhættur sem tengjast skyldum þeirra (öryggismeðvitund),
- þeim lærdómi sem draga má af rannsóknum öryggisatvika og annarra öryggisaðgerða sé dreift innan stofnunarinnar á stjórnunar- og rekstrarstigi (dreifing nýrra öryggisupplýsinga),
- allir starfsmenn séu hvattir til að gera tillögur um lausn á tilgreindum öryggisáhættum, og að breytingar séu gerðar til að bæta öryggi þar sem þess virðist þörf (öryggisumbætur).

3.2. **Öryggiskröfur varðandi áhættumat og mildun varðandi breytingar**

3.2.1. *Hluti 1*

Í sambandi við SMS skal veitandi flugumferðarþjónustu sjá til þess að áhættutilgreining ásamt mati og mildun áhættu séu framkvæmd á kerfisbundinn hátt fyrir allar breytingar á þeim hlutum ATM rekstrarkerfa og öryggistengdra ráðstafana sem falla undir stjórnunarhlutverk hans á hátt sem tekst á við:

- (a) allan lífsferil þess kerfishluta ATM rekstrarkerfisins sem er til athugunar, frá upphaflegri áætlanagerð og skilgreiningu til rekstrar í kjölfar útfærslu, viðhalds og úreldingar;
- (b) hluta ATM rekstrarkerfisins sem eru á lofti, á jörðu og, ef svo ber undir, úti í geimi, í samvinnu við ábyrga aðila; og
- (c) tækjabúnað, ferli og mannauð tengt ATM rekstrarkerfinu, samskiptum þessara þátta og samskipti milli þeirra kerfishluta sem eru til athugunar og annarra hluta ATM rekstrarkerfisins.

3.2.2. *Hluti 2*

Áhættutilgreiningin, áhættumat og mildunarferlar skulu fela í sér:

- (a) ákvörðun um umfang, svæðamörk og tengsl þess kerfishluta sem er til athugunar ásamt tilgreiningu á hlutverkunum sem kerfishlutinn á að gegna og rekstrarumhverfið sem honum er ætlað að gegna þeim í;
- (b) ákvörðun um öryggismarkmiðin sem hvíla á kerfishlutanum, þar með talin:
 - tilgreining á trúverðugum ATM-tengdum áhættum og bilunum, ásamt sameiginlegum áhrifum þeirra
 - mat á áhrifunum sem þær gætu haft á öryggi loftfars, ásamt mati á alvörustigi þessara áhrifa byggðu á flokkunarkerfi alvörustiga sem er sett fram í hluta 4,
 - ákvörðun um þolanleika þeirra að gefnum hámarkslíkum á áhættuatviki, reiknað út frá alvörustigi og hámarkslíkum á áhrifum áhættunnar á þann hátt sem tilgreindur er í hluta 4;
- (c) mótun, eftir því sem við á, áhættumildunaráætlunar sem:
 - tilgreinir varúðarráðstafanirnar sem gera skal til varnar gegn hættunni sem felst í áhættuþáttunum,
 - innifelur eftir þörfum þróun öryggiskrafna sem hugsanlega varða kerfishlutann sem er til athugunar, eða aðra hluta ATM rekstrarkerfisins, eða rekstrarumhverfið, og
 - gefur fullvissu um framkvæmanleika og skilvirkni áætlunarinnar;
- (d) staðfestingu á að öllum öryggismarkmiðum og öryggiskröfum hafi verið fullnægt:
 - fyrir útfærslu breytingarinnar,
 - á millibilsáfangu fyrir upptöku í rekstri,
 - á notkunartíma hennar og, ef svo ber undir,
 - á millibilsáfangu fyrir úreldingu hennar.

3.2.3. Hluti 3

Árangur, viðkomandi forsendur og sönnunargögn um áhættumatið og mildunarferlana, að meðtalinni áhættutilgreiningu, skal vera tekinn saman og skjalfestur á hátt sem tryggir að:

- fullur rökstuðningur sé settur fram til að sanna að kerfishlaturinn sem er til athugunar, ásamt ATM rekstrarkerfinu í heild séu, og munu halda áfram að vera þolanlega örugg með því að fullnægja viðkomandi öryggismarkmiðum og kröfum. Innifalið í þessu skulu vera, eftir því sem við á, tilgreiningar á allri áætlunar-, vöktunar- og kögunartækni sem er notuð,

— allar öryggiskröfur tengdar útfærslunni á breytingu má rekja til fyrirhugaðra starfa/hlutverka.

3.2.4. Hluti 4

Áhættutilgreining og mat alvörustigs

Allar áhættur skulu vera tilgreindar á kerfisbundinn hátt. Alvörustig áhrifa af áhættum í gefnu rekstrarumhverfi skal ákveða samkvæmt flokkunarkerfinu sem er sýnt í eftirfarandi töflu, en flokkun alvörustiga skal byggjast á sérstakri röksemdarfærslu sem sýnir líklegustu áhrif áhætta í versta-falls sviðsmynd.

Flokkur alvörustigs	Áhrif á rekstur
1 (Alvarlegast)	Slys ⁽¹⁾
2	Alvarleg atvik ⁽¹⁾
3	Meiriháttar atvik tengd rekstri loftfars, þar sem öryggi loftfarsins kann að hafa verið stefnt í tvísýnu, og næstum leitt til áreksturs við loftfar, við jörðu eða hindranir.
4	Veruleg atvik við kringumstæður sem gefa til kynna að slys, alvarlegt eða meiriháttar atvik gæti hafa orðið, ef ekki hefði verið brugðist við hættunni innan öryggissvigrúms, eða ef annað loftfar hefði verið í nágrenninu.
5 (Minnst alvarlegt)	Engin samstundis áhrif á öryggi.

⁽¹⁾ Skv. Skilgreiningu í tilskipun Evrópuráðsins nr. 94/56/EB frá 21. nóvember 1994 sem setti fram helstu meginreglurnar sem farið skal eftir við rannsókn á slysum og atvikum í almenningssflugi (Stjtið ESD L 319, 12.12.1994, bls. 14).

Til að álykta um áhrif áhættu á rekstur og ákveða alvörustig þeirra skal kerfisbundin nálgun/ferli innifela áhrif áhætta á hina ýmsu þætti ATM rekstrarkerfisins, eins og flugáhöfnina, flugumferðarstjórnana, starfhæfni loftfarsins, starfhæfni jarðbundna hluta ATM rekstrarkerfisins, og getuna til að veita örugga flugumferðarþjónustu.

Áhættuflokkunarkerfi

Öryggismarkmið varðandi hættu ber að setja fram með tilliti til hámarkslíkinda á því að áhættuástand skapist, að teknu tilliti til bæði alvörustigs áhrifa þess og hámarkslíkindanna á áhrifum áhættunnar.

Þegar sýnt hefur verið fram á að magnbundnum markmiðum sé fullnægt, þá þarf að huga að frekari öryggisstjórnunaraðgerðum þannig að öryggi ATM kerfisins sé aukið hvenær sem það er fýsilegt.

3.2.5. Hluti 5

Öryggistryggingarkerfi fyrir hugbúnað

Við rekstur öryggisstjórnunarkerfis skal veitandi flugumferðarþjónustu útfæra öryggistryggingarkerfi fyrir hugbúnað í samræmi við reglugerð (EB) framkvæmdastjórnarinnar nr.482/2008⁹.

3.3. Öryggiskröfur fyrir verkfræðinga og tæknimenn sem starfa við verkefni tengd rekstraröryggi

Veitandi flugumferðarþjónustu skal sjá til þess að tæknimenn og verkfræðingar, að meðtöldum starfsmönnum verktakafyrirtækja sem reka og viðhalda ATM tækjabúnaði sem er samþykktur fyrir not af þeirra hálfu, hafi og viðhaldi fullnægjandi þekkingu og skilningi á þjónustunni sem þeir aðstoða, á raunverulegum og hugsanlegum áhrifum vinnu þeirra á öryggi þeirrar þjónustu, og á viðeigandi takmörkunum sem starfi þeirra eru settar.

Veitandi flugumferðarþjónustu skal skjalfesta nægjanleika hæfni starfsmanna sem eru viðriðnir öryggistengd verkefni, að meðtöldum starfsmönnum verktakafyrirtækja á rekstrarsviðinu; fyrirkomulag nafna- og verkefnaskráa sem eru til staðar til að tryggja fullnægjandi getu og samfeldni þjónustu; kerfi og stefnu varðandi hæfni og þjálfun starfsmanna, þjálfunaráætlanir og skrár ásamt fyrirkomulagi umsjónar með starfsmönnum án tilhlýðilegrar þjálfunar Hann skal hafa ferla fyrir tilfelli þar sem vafi leikur á líkamlegri eða sálrænni heilsu starfsmanna.

Veitandi flugumferðarþjónustu skal viðhalda upplýsingaskrá yfir fjölda, stöðu og notkun starfsmanna sem eru viðriðnir öryggistengd verkefni. Skráin skal:

- (a) tilgreina þá stjórnendur sem eru ábyrgir fyrir öryggistengdum hlutverkum;
- (b) skrá viðeigandi hæfni starfsmanna við störf sem eru tækni- og rekstrarlegs eðlis, samanborið við kröfur um fagkunnáttu og hæfni;
- (c) tilgreina vinnustaði og skyldur starfsmanna við tækni- og rekstrarleg störf ásamt aðferðafræði viðkomandi nafna- og verkefnaskrá.

4. VERKLAG OG VERKLAGSFERLAR

Veitandi flugumferðarþjónustu skal geta sýnt að verklag hans og verklagsferlar séu í samræmi við staðlana í eftirfarandi viðaukum við samninginn um alþjóðlegt almenningsflug að því leyti sem þeir eiga við flugumferðarþjónustu í viðkomandi loftrými:

- (a) viðauka 2 um flugreglur í 10du útgáfu frá júlí 2005, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 40;
- (b) Viðauka 10 um flugmálafjarskipti, II. bindi um starfshætti við tjáskipti að meðtöldum þeim sem hafa PANS stöðu í sjöttu útgáfu frá október 2001, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 82;
- (c) Viðauka 11 um flugumferðarþjónustu í 13du útgáfu frá júlí 2001, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 45.

⁹ Stjórnartíðindi EB L 141, 31.05.2008, bls. 5.

SÉRSTAKAR KRÖFUR FYRIR VEITINGU VEÐURFRÆÐILEGRAR ÞJÓNUSTU

1. TÆKNILEG OG REKSTRARLEG HÆFNI OG GETA

Veitandi veðurfræðilegrar þjónustu skal sjá til þess að veðurfræðilegar upplýsingar, sem eru nauðsynlegar fyrir framkvæmd viðkomandi hlutverka og í hentugu formi fyrir notendur, sé gerð aðgengileg fyrir:

- rekstraraðila og flugáhafnir fyrir áætlanagerð fyrir og í flugi,
- veitendur flugumferðarþjónustu og flugupplýsingaþjónustu,
- leitar- og björgunarsveitir, og
- flugvelli.

Veitandi veðurfræðilegrar þjónustu skal geta sýnt að verklag hans og verklagsferlar séu í samræmi við staðlana í eftirfarandi viðaukum við samninginn um alþjóðlegt almenningsflug að því leyti sem þeir eiga við veðurfræðilega þjónustu í viðkomandi loftrými:

2. VERKLAG OG VERKLAGSFERLAR

Veitandi veðurfræðilegrar þjónustu skal geta sýnt að verklag hans og verklagsferlar séu í samræmi við staðlana í eftirfarandi viðaukum við samninginn um alþjóðlegt almenningsflug að því leyti sem þeir eiga við veitingu veðurfræðilegrar þjónustu í viðkomandi loftrými::

- (a) Viðauka 3 um veðurfræðilega þjónustu fyrir alþjóðlega flugleiðsögu í 16du útgáfu frá júlí 2007, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 74;
- (b) Viðauka 11 um flugumferðarþjónustu í 13du útgáfu frá júlí 2001, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 45;
- (c) Viðauka 14 um flugvelli í eftirfarandi útgáfum:
 - (i) Bindi I um hönnun og rekstur flugvalla í fjórðu útgáfu frá júlí 2004, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 9,
 - (ii) Bindi II um þyrluflugvelli í annarri útgáfu frá júlí 1995, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 3.

VIÐAUKI IV:

SÉRSTAKAR KRÖFUR FYRIR VEITINGU FLUGMÁLAUPPLÝSINGAÞJÓNUSTU

1. TÆKNILEG OG REKSTRARLEG HÆFNI OG GETA

Veitandi flugmálaupplýsingaþjónustu skal sjá til þess að upplýsingar og gögn séu tiltæk fyrir rekstur í hentugri mynd fyrir:

- starfsmenn við flugrekstur, að meðtöldum flugáhöfnum, og við flugáætlanagerð, flugstjórnunarkerfi og flugherma, og
- veitendur flugumferðarþjónustu sem eru ábyrgir fyrir flugupplýsingaþjónustu, flugupplýsingaþjónustu á flugvöllum og veitingu upplýsinga fyrir flug.

Veitandi flugmálaupplýsingaþjónustu skal tryggja heildstæðni gagna og staðfesta nákvæmnisstig upplýsinga sem er dreift til rekstraraðila, þar með talinn uppruni slíkra upplýsinga, áður en slíkum upplýsingum er dreift.

2. VERKLAG OG VERKLAGSFERLAR

Veitandi flugmálaþjónustu skal geta sýnt að verklag hans og verklagsferlar séu í samræmi við staðlana í eftirfarandi viðaukum við samninginn um alþjóðlegt almenningsflug að því leyti sem þeir eiga við veitingu flugmálaþjónustu í viðkomandi loftrými:

- (a) Viðauka 3 um veðurfræðilega þjónustu fyrir alþjóðlega flugleiðsögu í 16du útgáfu frá júlí 2007, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 74;
- (b) Viðauka 4 um flugkort í 10du útgáfu frá júlí 2001, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 54;
- (c) Viðauka 15 um flugmálaupplýsingaþjónustu í 12tu útgáfu frá júlí 2004, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 34.

SÉRSTAKAR KRÖFUR FYRIR VEITINGU FJARSKIPTA-, FLUGLEIÐSÖGU- OG KÖGUNARÞJÓNUSTU

1. TÆKNILEG OG REKSTRARLEG HÆFNI OG GETA

Veitandi fjarskipta-, flugleiðsögu- og kögunarþjónustu skal tryggja fánleika, samfeldni, nákvæmni og heildstæðni þjónustu sinnar.

Veitandi fjarskipta-, flugleiðsögu- og kögunarþjónustu skal staðfesta gæðastig þjónustu sem hann veitir og skal sýna fram á að tækjabúnaði hans sé viðhaldið á reglubundinn hátt og hann sé stilltur eftir þörfum.

2. ÖRYGGI ÞJÓNUSTU

Veitandi fjarskipta-, flugleiðsögu- og kögunarþjónustu skal fullnægja kröfunum í viðauka II, hluta 3 um öryggi þjónustu.

3. VERKLAG OG VERKLAGSFERLAR

Veitandi fjarskipta-, flugleiðsögu- og kögunarþjónustu skal geta sýnt að verklag hans og verklagsferlar séu í samræmi við staðlana í viðauka 10 um flugmálafjarskipti við samninginn um alþjóðlegt almenningsflug í eftirfarandi útgáfum að því leyti sem þeir eiga við veitingu fjarskipta-, flugleiðsögu- og kögunarþjónustu í viðkomandi loftrými:

- (a) Bindi I um fjarleiðsögutæki í sjöttu útgáfu frá júlí 2006, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 82;
- (b) Bindi II um verklagsreglur við tjáskipti að meðtöldum þeim sem hafa PANS stöðu í sjöttu útgáfu frá október 2001, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 82;
- (c) Bindi II um fjarskiptakerfi í annarri útgáfu frá júlí 2007, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 82.
- (d) Bindi IV um kögunarratsjá og árekstravarakerfi í fjórðu útgáfu frá júlí 2007, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 82;
- (e) Bindi V um flugradíótíðninytingu í annarri útgáfu frá júlí 2001, að meðtöldum öllum breytingum upp að nr. 82.